

Univerzita Pavla Jozefa Šafárika
Právnická fakulta
Ústav medzinárodného práva a európskeho práva

Návrh tém rigorózných prác zo študijných predmetov

Medzinárodné právo verejné
a
Medzinárodné právo súkromné

1. Všeobecné právne zásady ako prameň medzinárodného práva

General principles of law as a source of international Law

Cieľom rigorózneho výskumu je výskum problematiky postavenia, právnej úpravy a praktickej aplikácie všeobecných právnych zásad, ako prameňa medzinárodného práva verejného. Osobitná pozornosť bude v práci venovaná Návrhom záverov o všeobecných právnych zásadách, po druhom čítaní, ktorý pripravila Komisia OSN pre medzinárodné právo v roku 2026. V závere práce budú sumarizované najdôležitejšie závery týkajúce sa povahy, postavenia a spôsobu aplikácie všeobecných právnych zásad v medzinárodnom práve verejnom.

2. Súčasná medzinárodnoprávna úprava a mechanizmy vynútenia dodržiavanie kogentných noriem medzinárodného práva

Current international legal framework and mechanisms for enforcing compliance with peremptory norms of international law

Cieľom rigorózneho výskumu je výskum problematiky súčasnej medzinárodnoprávnej úpravy a mechanizmov vynútenia kogentných noriem medzinárodného práva. V nadväznosti na tento cieľ budú v práci analyzované a podrobne komentované relevantné ustanovenia Viedenského dohovoru o zmluvnom práve (1969), Návrh záverov o identifikácii a právnych dôsledkoch kogentných noriem všeobecného medzinárodného práva (*jus cogens*) po druhom čítaní, ktorý pripravila Komisia OSN pre medzinárodné právo v roku 2023, ako i relevantná judikatúra medzinárodných súdnych orgánov.

3. Komisia OSN pre budovanie mieru – užitočný či zbytočný nový prvok v režime kolektívnej bezpečnosti podľa kapitoly VII Charty OSN?

UN Peacebuilding Commission – New element in collective security regime according to Chapter VII of the UN Charter

Cieľom rigorózneho výskumu je výskum problematiky postavenia, právomoci a významu Komisie OSN pre budovanie mieru v kontexte problematiky kolektívnej bezpečnosti, v nadväznosti na mechanizmus kolektívnej bezpečnosti zakotvený v rámci Kapitoly VII

Charty OSN (1945). V nadväznosti na tento cieľ bude v rámci práce podrobne analyzovaná Rezolúcia č. 60/180 „Komisia pre budovanie mieru“ prijatá Valným zhromaždením 20. decembra 2005, Rezolúcia Bezpečnostnej rady č. 1645 (2005) o zriadení Komisie pre budovanie mieru ako i súvisiace ustanovenie Kapitoly VII Charty OSN (1945).

4. Význam medzinárodného súdnictva pri tvorbe a aplikácii medzinárodného práva životného prostredia

The role of international justice in the development and application of international environmental law

Cieľom rigorózneho práce je výskum tematiky významu medzinárodného súdnictva pri tvorbe a aplikácii medzinárodného práva životného prostredia. V nadväznosti na tento cieľ bude v práci primárne venovaný stručný pohľad na význam, pojem, subjekty, pramene a mechanizmy riešenia sporov v oblasti medzinárodného práva životného prostredia. V nadväznosti na uvedený teoretický základ bude následne v práci podrobne analyzovaná judikatúra medzinárodných súdnych a arbitrážnych orgánov z pohľadu je významu pri tvorbe a aplikácii medzinárodného práva životného prostredia.

5. Medzinárodnoprávne rámce ochrany ľudských práv jednotlivca v kontexte používania umelej inteligencie

International legal frameworks for the protection of human rights in the context of the use of artificial intelligence

Cieľom rigorózneho práce je analyzovať medzinárodnoprávne mechanizmy ochrany jednotlivca pred zásahmi do ľudských práv súvisiacimi s používaním umelej inteligencie a posúdiť ich efektívnosť z hľadiska možností jednotlivca domáhať sa ochrany svojich práv a účinnej nápravy. Osobitná pozornosť bude venovaná otázkam transparentnosti a vysvetliteľnosti rozhodovania založeného na umelej inteligencii, zodpovednosti za zásahy do ľudských práv a možnostiam uplatnenia existujúcich mechanizmov nápravy.

6. Rozhodné právo pri zodpovednosti za škodu spôsobenú výrobkom

Law Applicable to Liability for Damage Caused by a Product

Cieľom rigorózneho práce je analyzovať a kriticky zhodnotiť pravidlá určovania rozhodného práva pri mimozmluvnej zodpovednosti za škodu spôsobenú výrobkom. Práca sa zameria najmä na osobitnú kolíznú normu podľa článku 5 nariadenia Rím II, jej vzťah k všeobecným pravidlám tohto nariadenia a na význam jednotlivých hraničných určovateľov. Autor posúdi uplatňovanie týchto pravidiel v judikatúre a ich primeranosť v podmienkach cezhraničného elektronického obchodu, globálnych dodávateľských reťazcov a digitálnych výrobkov. Výsledkom práce má byť zhodnotenie, či súčasná právna úprava zabezpečuje dostatočnú predvídateľnosť rozhodného práva a spravodlivú rovnováhu medzi ochranou poškodeného a záujmami výrobcu, prípadne formulovanie návrhov de lege ferenda.

7. Uznávanie rodičovstva pri cezhraničnom surogátnom materstve

Recognition of Parentage in Cases of Cross-Border Surrogacy

Cieľom rigorózneho práce je analyzovať podmienky a hranice uznávania rodičovstva založeného v zahraničí v prípadoch cezhraničného surogátneho materstva. Práca preskúma príslušné pravidlá medzinárodného práva súkromného, judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva a Súdneho dvora EÚ, ako aj pripravovanú právnu úpravu EÚ v oblasti rodičovstva. Osobitná pozornosť sa bude venovať postaveniu dieťaťa, biologických a zamýšľaných rodičov, výhrade verejného poriadku a možnostiam uznania rodičovstva prostredníctvom zápisu zahraničnej listiny, uznania súdneho rozhodnutia alebo osvojenia. Výsledkom práce má byť návrh riešenia, ktoré zosúladí ochranu práv dieťaťa s oprávnením štátu zakázať surogátne materstvo.

V zmysle čl. 4 ods. 3 Poriadku konania rigorózných skúšok na Univerzite Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach, Právnickej fakulte môže uchádzač požiadať aj o spracovanie vlastnej témy mimo ponúkaného zoznamu tém rigorózných prác.

Košice, 14.09.2026

prof. JUDr. Martina Jánošíková, Ph.D., v. r.

riaditeľka

Ústavu medzinárodného práva a európskeho práva

prof. JUDr. Miroslav Štrkolec, Ph.D., v. r.

dekan fakulty